

Reviczky Gyula:

Ifjú pesszimistának (1886.)

Lemorzsolám felét már életemnek,
Kétkedve mindig, csüggedezve gyakran.
Szivem a nem birt távolért esengett;
Zajért magányban, álomért viharban.
Hogy önzésnél egyéb nincs a világon,
Hogy élni büntetés, panaszkodám...
S mikor már úgy is késő, most belátom:
Jól élni az egyetlen tudomány!

Az ember nyomorult, a sors kegyetlen...
Olvastam egykor és vallám azóta,
Bor közt vitázva, hangzatos rimekben...
Sokan fújják; unalmas, régi nóta.
A teremtés kontármű, elhibázott;
Az ember bűnre, bajra születik...
Szidják, szapulják ezt a szép világot;
De élniök, hejh, mégis jól esik!

Mert élni szép, mert élni jó, hiába!
A száraz bölcselők bármit fecsegnek;
Nincs köztünk, a kinek ne volna vágya
Sokáig élni, mint - Schopenhauernek.
Éltét jól élni által ki ne vágnék!
S bár száz közül nem tudja egy alig:
Nem dobja el, ha van egy szalmaszál még,
Melyben reménye megfogódzhatik.

Tekints körül! A ránczos képű dáma
Elméjét folyvást azon töri, hidd meg,
Bár udvarlóit örökölte - lánya:
Hogyan toldhatná életéveit meg.
S hány Tímon, a ki dörög, mint a medve,
Sált hord a legforróbb nyár közepén;
S nem dugja ki az orrát sem, remegve,
Hogy meghül és hogy náthás lesz szegény.

És kik tagadnak mindent vakmerően?...
Kik elpocsékolták az ifjúságot,
Vagy koldusok lélekben, szíverőben
S agyukban ferdék, erkölcsben fonákok.
Minden csak önlelküknek viszsugára:
Az igazság náluk csak hangulat.
Gyanakszanak, köpködnek a világra,
Mert lelkük tükre torzképet mutat.

Vannak, kiknél dorbézolás az élet;
Baromi módra sárban henteregnek,
És azt szeretnék elhitetni véled,
Hogy bűn s erény, rút és szép egyre mennek.
Vakon születtek a nap tiszta fénye
S az éj sötétje egyformát hazud;
És nem fog hinni soha semmi szépbe',
A kinek benső szívilága rút.

Mások nem haragusznak, nem hevülnek;
Csak egyszerűn nem hisznek semmi rosszban.
Egyforma elítélteket becsülnek
A Megváltóban és a két latorban.
Az igazságért szenvedőt gunyolják;
Gyöngéd szívekre nyelvet öltenek.
Saját sivárságukban fel se fogják,
Hogy szenvedés is boldogság lehet.

Ne égy hát híve olcsó tagadásnak!

Minden nagyot, dicsőt a hit teremtett;
Hadd azt, barátom, hadd azok fajának,
Kik csak magukkal érzenek türelmet.
Hitvány világ, mondják e pesszimisták;
Mert mint maguk, olyannak képzelik.
Mások hibáit gúnyolják, leszidják;
De envétkük' lomhán dédelgetik.

Távol maradt a gondok réme tőled;
Ne idézgesd fel hát ocsmány alakját!
Vagy bölcsei e nyavalyás időnek
Álmodni már az ifjakat se hagyják?...
Eszményed' eddig tán fel nem találtad?...
Tanulj keresni, bízni, küzdeni!
Van még talán, mely nincs eloltva, vágyad?...
Adj hálát: nem fogsz megcsömörleni!

Szép, szép az élet, ifju kétkedő te!
Penész büzét elűzi rózsailat.
Szép lány szemétől meg leszel büvölve,
Sötét éjjel legtündöklőbb a csillag.
Még ifju vagy, jövőd sok szépet ígér;
Ragadd meg, mit a röpke percz kínál,
S ne légy jelen, ne vergődéseimnél!...
Engem már nem bocsát ki a hinár.

Tanulj meg élni! A jót ne keressed
Rideg könyvekben, elszáradt szivekben.
Használd ki a mosolygó, röpke perczet.
Üdvöt nem lelsz sehol, csak a jelenben.
Hagyd azt a tant, hogy az ember vadállat,
A töprengést a végokok felett
A kárhozottak bélyegzett fajának,
Kik születnek, hogy sírva éljenek.